SCENARIUSZ GRY NEGOCJACYJNEJ

„Czy zakończyć strajk w Hucie Katowice?”

Miejsce: Huta Katowice w Dąbrowie Górniczej

Czas akcji: 2 września 1980 r.

Uczestnicy: Dwie grupy negocjacyjne – przedstawiciele robotników i dyrekcji Huty Katowice.

Główne pytanie: Czy zakończyć protest po podpisaniu Porozumienia Gdańskiego, czy utrzymać możliwość jego wznowienia do czasu uzyskania dodatkowych gwarancji?

Wynik rozmów nie jest przesądzony.

ZADANIE UCZESTNIKÓW

Każda grupa reprezentuje jedną ze stron historycznego konfliktu.

Waszym zadaniem jest wynegocjowanie rozwiązania, które w możliwie największym stopniu zabezpieczy interesy reprezentowanej strony.

Musicie:

- Przedstawić i uzasadnić swoje żądania.
- Przekonać przeciwników do przyjęcia części swoich postulatów.
- Zdecydować, z których żądań możecie zrezygnować.
- Ocenić konsekwencje niepowodzenia negocjacji.
- Podjąć decyzję o podpisaniu porozumienia lub zakończeniu rozmów bez uzgodnień.

Nie musicie osiągnąć kompromisu za wszelką cenę. Odmowa podpisania porozumienia jest dopuszczalnym wynikiem rozmów, ale musi zostać uzasadniona.

GRUPA 1 – STRONA ROBOTNICZA

Cel nadrzędny: Uzyskanie skutecznych i pisemnych gwarancji realizacji Porozumienia Gdańskiego, uznanie prawa do działalności niezależnych związków zawodowych w hucie oraz doprowadzenie do objęcia tymi prawami robotników w całej Polsce.

Wasze zasadnicze żądania

- Dyrekcja pisemnie potwierdzi prawo pracowników Huty Katowice do tworzenia niezależnych od władz państwowych i kierownictwa zakładu związków zawodowych.
- Dyrekcja zobowiąże się nie utrudniać działalności organizacji związkowych na terenie kombinatu.
- Pracownicy uczestniczący w strajku, w tym członkowie Komitetu Robotniczego, otrzymają gwarancję braku represji i kar ze strony kierownictwa zakładu.
- Dyrekcja udostępni pomieszczenie umożliwiające prowadzenie działalności związkowej.
- Strona robotnicza otrzyma możliwość informowania pracowników o działalności związkowej za pośrednictwem zakładowych środków komunikacji.
- Władze państwowe powinny potwierdzić, że postanowienia dotyczące niezależnych związków zawodowych obowiązują na terenie całej Polski.

Warunki, z których nie możecie zrezygnować

- Pisemne uznanie prawa do zakładania niezależnych związków zawodowych w Hucie Katowice.
- Gwarancja, że dyrekcja nie zastosuje sankcji wobec uczestników protestu.
- Zachowanie możliwości dalszego dochodzenia realizacji postulatów wykraczających poza kompetencje dyrekcji.

Możliwe ustępstwa

- Możecie zgodzić się na ostateczne zakończenie protestu jeszcze przed rozstrzygnięciem wszystkich postulatów ogólnopolskich, jeśli otrzymacie wiarygodne gwarancje ich dalszego negocjowania.
- Możecie zaakceptować czasowe ograniczenia w korzystaniu z zakładowych środków komunikacji.
- Możecie zgodzić się na etapowe udostępnianie pomieszczeń dla związków zawodowych.
- Możecie wyznaczyć termin kolejnych negocjacji z przedstawicielami władz państwowych.

Informacje poufne – tylko dla strony robotniczej

Wśród robotników nie ma pełnej jednomyślności. Część chce wrócić do normalnej pracy, ale inni uważają, że zakończenie protestu bez dostatecznych gwarancji będzie oznaczało utratę historycznej szansy. Waszym największym atutem jest poparcie załogi i możliwość ponownego podjęcia strajku. Wiecie jednak, że długotrwały konflikt może doprowadzić do osłabienia poparcia dla waszych działań.

GRUPA 2 - DYREKCJA HUTY KATOWICE

Cel nadrzędny: Doprowadzenie do szybkiego, definitywnego i polubownego zakończenia konfliktu bez konieczności angażowania Komisji Rządowej oraz zapewnienie ciągłości i bezpieczeństwa produkcji.

Wasze zasadnicze żądania

- Komitet Robotniczy ogłosi ostateczne zakończenie strajku i zobowiąże się do niewznawiania protestu w związku z postulatami objętymi lokalnym porozumieniem.
- Pracownicy powrócą do normalnego wykonywania obowiązków.
- Zostanie zapewniona bezpieczna i nieprzerwana eksploatacja podstawowych urządzeń hutniczych, szczególnie wielkich pieców i stalowni.
- Rozmowy dotyczące spraw wewnętrznych zakładu będą prowadzone bezpośrednio z dyrekcją, bez pośrednictwa Komisji Rządowej.
- Zobowiązania dyrekcji zostaną ograniczone do spraw, na które kierownictwo huty ma rzeczywisty wpływ.
- Działalność związkowa nie może powodować nieuzgodnionych zakłóceń w organizacji produkcji.

Warunki, z których nie możecie zrezygnować

- Zapewnienie bezpieczeństwa instalacji hutniczych i pracowników.
- Określenie warunków oraz terminu definitywnego zakończenia protestu.
- Niedopuszczenie do zobowiązania dyrekcji do samodzielnego podejmowania decyzji należących do władz państwowych.

Możliwe ustępstwa

- Możecie pisemnie zaakceptować tworzenie niezależnych związków zawodowych w hucie.
- Możecie zagwarantować, że wobec uczestników strajku nie będą wyciągane konsekwencje służbowe.
- Możecie udostępnić pomieszczenie do działalności organizacji związkowej.
- Możecie wyrazić zgodę na korzystanie z zakładowych środków komunikacji na uzgodnionych zasadach.

- Możecie zobowiązać się do przekazania postulatów ogólnopolskich odpowiednim władzom oraz poparcia rozpoczęcia odrębnych rozmów.

Informacje poufne – tylko dla dyrekcji

Przedłużający się konflikt zwiększa ryzyko strat produkcyjnych i zakłóceń w funkcjonowaniu kombinatu.

Zdajecie sobie sprawę, że bez porozumienia z robotnikami trudno będzie zagwarantować normalne działanie huty.

Jednocześnie nie możecie samodzielnie zagwarantować, że administracja państwowa i kierownictwa wszystkich zakładów w Polsce będą respektowały Porozumienie Gdańskie

---

V. NAJWAŻNIEJSZE PUNKTY SPORNE

Problem	Stanowisko robotników	Stanowisko dyrekcji
Zakończenie strajku	Dopiero po uzyskaniu dostatecznych gwarancji	Jak najszybciej i definitywnie
Niezależne związki zawodowe	Pisemne uznanie i konkretne warunki działania	Akceptacja, ale przy zachowaniu sprawności organizacyjnej huty
Zasięg Porozumienia Gdańskiego	Gwarancje dla wszystkich zakładów w Polsce	Dyrekcja może zobowiązać się tylko w granicach swoich kompetencji
Komisja Rządowa	Potrzebna, jeśli gwarancje lokalne okażą się niewystarczające	Należy zakończyć konflikt bez jej udziału
Bezpieczeństwo i produkcja	Bezpieczeństwo musi być zapewnione, ale nie kosztem rezygnacji z postulatów	Priorytetem jest niezakłócona i bezpieczna praca kombinatu

---

VI. PRZEBIEG SCENKI

Etap 1. Przygotowanie stanowisk – 8 minut

Każda grupa zapoznaje się z własną instrukcją i wybiera maksymalnie trzech negocjatorów.

Pozostali uczestnicy pełnią funkcję doradców.

Grupa powinna ustalić:

- Trzy najważniejsze żądania.
- Dwa możliwe ustępstwa.
- Jeden warunek, którego niespełnienie oznacza zerwanie rozmów.

Etap 2. Otwarcie negocjacji – 5 minut

Lider każdej strony przedstawia jej stanowisko. Na tym etapie strony nie przerywają sobie nawzajem.

Przykładowe rozpoczęcie rozmowy:

Przedstawiciel robotników:

„Porozumienie podpisane w Gdańsku jest ważnym zwycięstwem ludzi pracy. Nie możemy jednak zakończyć naszego protestu bez pewności, że jego postanowienia będą rzeczywiście przestrzegane. Potrzebujemy konkretnych gwarancji”.

Przedstawiciel dyrekcji:

„Huta Katowice jest jednym z największych zakładów przemysłowych w kraju. Dalszy konflikt zagraża prawidłowemu funkcjonowaniu kombinatu. Jesteśmy gotowi rozmawiać o prawach pracowników, ale domagamy się ostatecznego zakończenia strajku”.

Etap 3. Właściwe negocjacje – 12 minut

Obie strony próbują uzgodnić warunki porozumienia.

Negocjatorzy mogą:

- Żądać wyjaśnień i konkretnych zobowiązań.
- Składać propozycje kompromisowe.
- Uzależniać przyjęcie jednego postulatu od ustępstwa w innej sprawie.
- Odrzucać propozycje przeciwników.
- Proponować dodatkowe rozwiązania zgodne z realiami historycznymi.

Każde zaakceptowane ustępstwo powinno zostać zapisane.

Etap 4. Narada wewnętrzna – 5 minut

Negocjacje zostają przerwane.

Delegaci konsultują z grupą dotychczasowe ustalenia i podejmują decyzję, czy kontynuować rozmowy, czy zaostrzyć stanowisko.

Etap 5. Ostateczna runda – 5 minut

Strony przedstawiają ostateczne propozycje.

Muszą rozstrzygnąć, czy:

- Podpisują pełne porozumienie.
- Podpisują porozumienie częściowe i ustalają termin dalszych rozmów.
- Nie osiągają porozumienia.

Etap 6. Ogłoszenie decyzji – 5 minut

Liderzy obu stron informują pozostałych uczestników o wyniku negocjacji.

Jeżeli doszło do porozumienia, odczytują jego najważniejsze postanowienia.

Jeżeli rozmowy zakończyły się niepowodzeniem, obie strony wyjaśniają przyczyny i przewidywane konsekwencje.

Protokół z rozmów między przedstawicielami Komitetu Robotniczego a Dyrekcją Huty Katowice

---

Dąbrowa Górnicza, 2 września 1980 r.

- Strony uzgodniły, że: .....
- W sprawie niezależnych związków zawodowych postanowiono: .....
- W kwestii bezpieczeństwa uczestników strajku ustalono: .....
- W sprawie ogólnopolskiego obowiązywania postanowień Porozumienia Gdańskiego postanowiono: .....
- W kwestii zakończenia strajku i wznowienia produkcji ustalono: .....

Ostateczny wynik negocjacji:

[ ] Porozumienie zostało podpisane.

[ ] Osiągnięto częściowe porozumienie.

[ ] Rozmowy zakończyły się niepowodzeniem.

Podpisy przedstawicieli stron:

Komitet Robotniczy: .....

Dyrekcja Huty Katowice: .....

VIII. PODSUMOWANIE – DYSKUSJA Z UCZESTNIKAMI

Po zakończeniu symulacji prowadzący inicjuje dyskusję.

Pytania:

- Która strona miała silniejszą pozycję negocjacyjną i dlaczego?
- Z którego postulatu najtrudniej było zrezygnować?
- Czy interes robotników musiał pozostawać w sprzeczności z interesem dyrekcji?
- Czy dyrekcja huty mogła samodzielnie zagwarantować przestrzeganie Porozumienia Gdańskiego w całej Polsce?
- Czy kontynuowanie nacisku strajkowego po 31 sierpnia było uzasadnione?
- Czy wypracowany kompromis zabezpieczał interesy obu stron?
- Jakie ryzyko ponosili robotnicy, a jakie dyrekcja?

IX. KOMENTARZ HISTORYCZNY – DLA PROWADZĄCEGO

Dopiero po zakończeniu scenki prowadzący przedstawia rzeczywisty przebieg wydarzeń.

4 września 1980 r. zawarto porozumienie między dyrekcją Huty Katowice a przedstawicielami robotników, regulujące warunki zakończenia strajku.

Nie rozwiązało ono jednak wszystkich problemów. Strona robotnicza kontynuowała działania zmierzające do uzyskania skutecznych gwarancji tworzenia niezależnych związków zawodowych.

11 września 1980 r. podpisano Porozumienie Katowickie, zwane także Dąbrowskim, między Międzyzakładowym Komitetem Robotniczym a Komisją Rządową.

Porozumienie gwarantowało możliwość tworzenia i funkcjonowania niezależnych związków zawodowych na terenie całej Polski.

Ostateczny problem do rozważenia:

Czy sukces historycznych negocjacji polegał na zakończeniu strajku, czy na uzyskaniu gwarancji, które wykraczały poza interes pracowników jednej huty?